

PROCES – VERBAL
al Ședinței
Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord

17.10.2018

mun. Bălți, str. Pușkin 38,
Sala Polivalentă a Universității de Stat
„Alec Russo” din Bălți

Prezidează: **Iraida BÎNZARI**, președintele ședinței CRD Nord,

Total membri ai CRD Nord	47 persoane
Din ei prezenți:	24 persoane
Absenți:	23 persoane
	28 invitați/oaspeți

În total prezenți **52 persoane**

Invitați:

Igor Malai, Șef Direcția politici de dezvoltare regională , MADRM

Alexandr Muravschi, Consultant Național Superior în domeniul politicii de coordonare a dezvoltării regionale, GIZ

Petru Veverița, Consultant Național Superior, GIZ

Denis Parea, Consultant Național în servicii publice locale, GIZ

Liviu Andriuța, Director, BCI

Veaceslav Bulat, Consultant GIZ

ORDINEA DE ZI:

Timpul	Subiectul
09:30-10:00	Înregistrarea participanților
10:00-10:10	Cuvânt de salut <i>Igor Malai, Șef Direcția politici de dezvoltare regională Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului DI Ion LEUCĂ, Președinte CRD Nord DI Vitalii Povonschii, Director ADR Nord</i>
10:10-10:15	Prezentarea agendei și a obiectivelor ședinței CRD Nord <i>DI Ion LEUCĂ, Președinte CRD Nord</i>
10:15-10:35	Cu privire la implementarea proiectelor investiționale finanțate din sursele FNDR și din alte surse în perioada ianuarie-septembrie 2018. Reușite și provocări. <i>Dna Veronica SAVIN, Specialist principal SMP</i>
10:35-10:45	Cu privire la activitatea Comisiei regionale sectoriale (CRS) în domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord în perioada ianuarie-septembrie 2018 <i>DI Serghei CETULEAN, Co-președinte CRS AAC</i>
10:45-10:55	Cu privire la activitatea Comisiei regionale sectoriale (CRS) în domeniul Managementul Deșeurilor Solide (MDS) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord în perioada ianuarie-septembrie 2018 <i>DI Victor CIMPOIEȘ Co-președinte CRS MDS</i>
10:55-11:05	Cu privire la activitatea OSC contractată de GIZ în procesul de implementare a proiectelor din fondurile UE <i>Liviu ANDRIUȚĂ, Director executive BCI</i>
11:05-11:15	Cu privire la crearea și funcționarea Platformei de Comunicare pentru membrii CRD și CRS <i>Tatiana CANTEMIR, Specialist principal SPSP</i>
11:15-11:20	Concluzii, întrebări, răspunsuri <i>Igor MALAI, Șef Direcția politici de dezvoltare regională Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului DI Ion LEUCĂ, Președinte CRD Nord</i>
11:20-12:00	Audieri publice privind proiectul politici publice “Dezvoltarea urbană echilibrată” <i>Igor MALAI, Șef Direcția politici de dezvoltare regională, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</i>
12:00	Pauză de cafea

Cuvânt de deschidere

Directorul ADR Nord, dl **Vitalii POVONSHII**, a deschis ședința, salutând membrii CRD Nord și mulțumindu-le pentru prezență la ședință. Totodată, a venit cu propunerea să fie ales un Președinte al ședinței CRD Nord, din cauza că dl. **Ion LEUCĂ** din motive întemeiate nu a fost prezent. A fost propusă candidatura dnei **Iraida BÎNZARI**, membrii au votat unanim.

Dna **Iraida BÎNZARI** a salutată membrii CRD Nord și le-a mulțumit pentru prezență. Totodată a menționat că ședința dată a fost binevenită, deoarece se apropie sfârșitul anului și sânt multe probleme care trebuie rezolvate privind implementarea proiectelor.

Dnul **Igor MALAI**, Șef Direcția politici de dezvoltare regională, MADRM, a salutată membrii, și a rugat ca membrii CRD Nord să fie deschiși pentru discuții, dezbateri. La fel a menționat că spre finele ședinței va fi prezentat proiectul politici publice "Dezvoltarea urbană echilibrată", o direcție nouă, care nu a fost atât de practică la noi în țară, dar trebuie susținută, studiată, pentru ca regiunile să fie mai dinamic dezvoltate, în deosebi orașele.

Ulterior, dna **Iraida BÎNZARI** a întrebat membrii CRD Nord, dacă au propuneri privitor la agendă. Obiecții nu au parvenit și a fost propusă spre votare Ordinea de zi. Membrii au votat unanim.

În continuare dna **Iraida BÎNZARI** conform agendei ședinței i-a oferit cuvânt dnei **Veronica SAVIN**, specialist Secția Management Proiecte, care a prezentat subiectul

Cu privire la implementarea proiectelor investiționale finanțate din sursele FNDR și din alte surse în perioada ianuarie-septembrie 2018. Reușite și provocări.

Dna **Veronica SAVIN** a prezentat Portofoliu de proiecte de dezvoltare regională implementate de ADR Nord în anul 2018 din sursele FNDR, a menționat că la moment sunt în implementare 11 proiecte total, și anume 5 proiecte din domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare, 3 proiecte – Eficiența Energetică a clădirilor publice și 3 proiecte din domeniul Infrastructurii de Afaceri, costul total de proiecte aprobat spre finanțare în anul 2018 estimativ este de 79 351 163, 05 lei.

Totodată, la fiecare proiect s-a menționat suma care a fost alocată din fondul FNDR, statutul proiectului, etapa la care se află și rezultatele acestuia (*lista proiectelor se anexează*).

La fel, s-a vorbit și despre problemele și dificultățile în implementarea proiectelor din FNDR.

Dna **Veronica SAVIN** a prezentat și proiectele finanțate din sursele UE, 6 la număr, inclusiv 4 – Alimentarea cu apă și canalizare, 2- Eficiența energetică în clădirile publice. La fel s-a adus la cunoștință membrilor informația despre situația actuală a proiectelor, valoarea estimativă, dificultăți și riscuri în implementare (*lista proiectelor se anexează*).

Dna **Iraida BÎNZARI** a mulțumit pentru prezentare și a întrebat membrii CRD Nord dacă au unele întrebări. Dnul **Iurii GARAS**, președintele raionului Edineț, a întrebat dacă spre finele anului nu va fi valorificată toată suma planificată, banii vor rămâne pentru proiectul respectiv sau vor fi redistribuiți la altele regiuni.

Dnul **Igor MALAI**, a venit cu un răspuns și anume că în cel mai apropiat timp va fi convocată ședința CNDCR unde se va decide cum vor fi distribuiți banii nevalorificați, dar totodată colegii de la Minister vor interveni ca sumele rămase să rămână în fiecare regiune. În orice caz, a menționat că atât colaboratorii Agenției, cât și membrii CRD-ului să conlucreze cu operatorii de la fiecare proiect, pentru ca să reușească să valorifice sumele planificate la timp.

Totodată, dna Președinte a ținut să mulțumească pentru faptul că proiectul „Asigurarea or. Fălești cu apă din râu Prut 2”, este unul de succes, este mulțumită de calitatea lucrului al operatorului. La fel, a menționat că Prim-ministrul a vizitat obiectul dat și a avut impresii pozitive. De asemenea a mulțumit colaboratorilor ADR Nord și colegii de la MADRM, care au efectuat nenumărate vizite în teritoriu pentru a monitoriza mersul lucrărilor. Acest proiect are o istoria lungă, care a început în anii 80 a secolului trecut și unde sânt investiți peste 90 mil. lei.

Dna **Iraida BÎNZARI** a menționat că cea mai mare problemă cu care se întâlnesc majoritatea proiectelor sânt lucrările de proiectare, din cauza că multe întreprinderi nu sânt bine pregătite, eligibile pentru a întocmi documentația tehnică.

S-a propus să fie pusă la vot decizia nr. 1 *Cu privire la implementarea proiectelor investiționale finanțate din sursele FNDR și din alte surse în perioada ianuarie-septembrie 2018.*

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de informația privind activitățile realizate de către ADR Nord în vederea implementării proiectelor investiționale finanțate din FNDR și alte surse în perioada ianuarie-septembrie 2018

Dna **Iraida BÎNZARI**, a invitat pe Dl. **Serghei CETULEAN** să prezinte al doilea subiect, conform agendei.

Cu privire la activitatea Comisiei regionale sectoriale (CRS) în domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord în perioada ianuarie-septembrie 2018

Dl **Serghei CETULEAN**, Copreședinte CRS AAC, Primar com. Parcani a prezentat Raportul de activitate a Comisiei regionale sectoriale în domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare (*prezentarea se anexează*). Dl Copreședinte a vorbit despre ședințele care au avut loc pe parcursul anului, despre rezultatele acestora, totodată a ținut să mulțumească Agenției de Cooperare a Germaniei pentru organizarea vizitei de studiu în România, unde au fost vizitate cei mai mari operatori din domeniul Aprovizionare cu apă și Canalizare. La fel, a vorbit despre Atelierul de lucru, care a avut loc în perioada 03-04 octombrie, unde s-a prezentat „Experiența internațională privind planificarea în sectorul Aprovizionare cu Apă și Canalizare”.

În cele din urmă Dl **Serghei CETULEAN** a menționat că activitatea Comisiei este una binevenită și de succes. Cele mai mari probleme cu care se confruntă sânt cele legate de proiectarea proiectelor din domeniul Apă și Sanitație. Totodată a menționat că sumele de bani care au fost planificate pentru anul 2018 trebuie să fie valorificate cât mai rapid, îndeosebi pentru proiectele din domeniul cu Apă și Canalizare, iar Fondul ar trebui să fie mărit până la 2%

Dl **Igor MALAI** a specificat că acestea Comisii trebuie să existe pentru a avea activism, pentru ca persoanele responsabile să comunice și să se convoace la ședințe pentru a vedea problemele din domeniu mai stringent.

Cu referire la mărirea procentului pentru FNDR, a menționat că, deja acesta nu constituie 1%, dar la ședințele CNCRD vor avea prioritate proiectele bune, care vor putea valorifica sumele integrat, de aceea ar trebui de lucrat minuțios asupra Proiectelor tehnice, cu beneficiarii pentru a contribui în regiune la o suma mai mare.

Dl **Boris IVASII**, delegat din partea SA “Hidroimpex” , or. Soroca a menționat că, Consiliul Raional Soroca are propuneri de proiecte privind Aprovizionarea cu Apă și Canalizare pentru majoritatea satelor din raion, pentru care au fost luate și credite cu scopul de a pregăti documentele necesare, și care nu sunt eficiente, rentabile, din cauza lipsei populației în zonele rurale. A menționat că, investițiile trebuie să fie eficiente, dacă nu, trebuie să fie oprite. Totodată a menționat că, ADR Nord trebuie să fie responsabilă doar de magistrală de apă care ajunge până la comuna corespunzătoare, da mai departe să fie responsabile APL-urile.

La fel a menționat și despre ședința Grupului de Lucru dintre reprezentanții Guvernului RM și Ministerul Mediului atât din Republica Moldova, cât și din Ucraina care s-au întrunit pentru a discuta despre construirea unui pod dintre acestea două țări.

Despre aceasta dl. **Igor MALAI** a vorbit că este la curent, dar detalii nu cunoaște, deoarece nu a fost membru al Grupului de lucru.

Dna **Iraida BÎNZARI** a mulțumit pentru prezentare și a dat citirii Deciziei nr. 2 *Cu privire la activitatea Comisiei regionale sectoriale (CRS) în domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord în perioada ianuarie-septembrie 2018.*

S-a propus să fie pusă la vot.

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

Se ia act de informația privind activitățile CRS în domeniul AAC desfășurate în perioada ianuarie-septembrie 2018, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii

Conform agendei cuvântul i s-a oferit dlui **Victor CIMPOIEȘ**, Copreședinte al Comisiei regionale sectoriale în domeniul Managementul Deșeurilor Solide pentru a prezenta subiectul:

Cu privire la activitatea Comisiei regionale sectoriale (CRS) în domeniul Managementul Deșeurilor Solide (MDS) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord în perioada ianuarie-septembrie 2018

Dnul **Victor CIMPOIEȘ** a specificat despre ședințele care au avut loc în perioada anului 2018, care au fost rezultatele acestora (*prezentarea se anexează*). La fel, a ținut să mulțumească pentru Vizita de studiu în Regiunea Nord-Vest a României, unde au fost vizitate cei mai mari operatori din regiune care se ocupă cu colectarea deșeurilor, de unde au luat unele exemple destul de vaste și bune.

La fel dnul **Victor CIMPOIEȘ** a menționat că ședințele Comisiei vor fi mai lucrative dacă reprezentanții Ministerului vor participa mai activ participând la toate ședințele organizate. Totodată, a venit cu propunerea ca Dl Dan Moraru să devină membru al CRS MDS din partea mun. Bălți.

Dnul **Dan MORARU** a menționat că nu poate deveni membru, în primul rând că nu este membru al Consiliului Regional de Dezvoltare Regionale Nord, și totodată nu este din domeniu. Dlui va discuta cu reprezentanții primăriei mun. Bălți, ca să fie delegat permanent un specialist din cadrul Secției gospodăriei comunale.

Dna **Iraida BÎNZARI** a mulțumit pentru prezentare și a întrebat dacă sunt întrebări, din partea membrilor CRD Nord nu au parvenit întrebări .

Dna Președinte a pus la vot Decizia nr. 3 *Cu privire la activitatea Comisiei regionale sectoriale (CRS) în domeniul Managementul Deșeurilor Solide (MDS) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord în perioada ianuarie-septembrie 2018*

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de informația privind activitățile CRS în domeniul MDS desfășurate în perioada ianuarie-septembrie 2018, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii .

În continuare, conform agendei, **dna Iraida BÎNZARI** a oferit cuvântul dlui **Liviu ANDRIUȚA**, Director, Business Consulting Institute, ADR Nord care a abordat subiectul:

Rolul și importanța implicării societății civile în procesul de implementare a proiectelor MSPL în regiunea de dezvoltare Nord

Dnul **Liviu ANDRIUȚA** a vorbit despre obiectivul și scopul principal al implicării societății civile în procesul de implementare a proiectelor MSPL în Regiunea de Dezvoltare Nord. Totodată a specificat care sânt sarcinile acesteia, și anume:

- Sarcina nr. 1 - Planificarea strategică locală;
- Sarcina nr. 2- Asigurarea, promovarea transparenței și monitorizarea procesului de achiziții;
- Sarcina nr. 3 - Creșterea gradului de informare și conștientizare a opiniei publice cu privire la implementarea proiectului;
- Sarcina nr. 4 - Îmbunătățirea cooperării inter-comunale (CIC);
- Sarcina nr. 5- Acordarea suportului consultativ CRD (*prezentarea se anexează*).

Dnul **Liviu ANDRIUȚĂ** a menționat că societatea civilă reprezintă interesele poporului, atât la nivel regional, cât și local, la fel trebuie de promovat o cultură civică, a dezvolta, a crește numărul cetățenilor activi.

Dna **Iraida BÎNZARI** a mulțumit pentru prezentare și a întrebat dacă sânt careva obiecții, propuneri la prezentarea dată. Membrii CRD Nord nu au intervenit cu sugestii, și a fost propusă spre vot de Decizia nr. 4 *Cu privire la activitatea OSC contractată de GIZ în procesul de implementare a proiectelor din fondurile UE.*

S-a votat

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de informația privind activitatea OSC contractată de GIZ în procesul de implementare a proiectelor din fondurile UE.

Dna **Iraida BÎNZARI** a oferit cuvântul în continuare dnei **Tatiana CANTEMIR**, Specialist Secție planificare strategică și programare ADR Nord care a pus în discuție subiectul:

Cu privire la crearea și funcționarea Platformei de Comunicare pentru membrii CRD și CRS

Astfel, dna **Tatiana CANTEMIR**, a menționat că la inițiativa Agenției de Cooperare a Germaniei a fost creată o Platformă de Comunicare pentru membrii CRD și CRS. (*prezentarea se anexează*).

La fel, dna **Tatiana CANTEMIR** a specificat că, platforma dată este în lucru, dar la următoarea ședința CRD Nord va fi prezentată varianta finală de către un expert din domeniul IT.

Dl **Igor MALAI** a precizat că această platformă va facilita dialogul dintre membrii Consiliului și a Comisiilor și este binevenită.

Dna Iraida BÎNZARI a mulțumit prezentatorului și a întrebat dacă sunt neclarități. Membrii CRD Nord nu au intervenit cu întrebări.

Dna Președinte a dat citirii Deciziei nr. 5 *Cu privire la crearea și funcționarea Platformei de Comunicare pentru membrii CRD și CRS*.

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de informația privind crearea și funcționarea Platformei de Comunicare pentru membrii CRD și CRS

Dna **Iraida BÎNZARI** a oferit cuvântul invitatului Dl **Igor MALAI**, Șef Direcția politici de dezvoltare regională, MADRM, care a prezentat informația

Audieri publice privind proiectul politici publice “Dezvoltarea urbană echilibrată”

Dl **Igor MALAI** a vorbit despre proiect, și anume principalele probleme de dezvoltare teritorială, experiență și tendințe internaționale, obiective al politicii publice, și anume a menționat că obiectivul general al politicii publice este crearea în Republica Moldova a unei rețele de orașe atractive pentru locuitori, antreprenori și vizitatori care generează creștere, ocupare a forței de muncă și stimulează dezvoltarea zonelor teritoriale adiacente.

În timpul prezentării Dl. **Vasili MARANDIUC**, președintele raionului Sângerei a intervenit că nu doar dezvoltarea urbană este importantă, dar și dezvoltarea rurală trebuie să fie pusă pe prim plan, la care Dl **Igor MALAI** a menționat că mai există proiecte ce țin de dezvoltarea rurală.

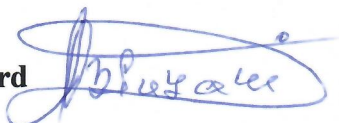
Totodată Dl **Igor MALAI** a invitat primarii orașelor să se implice și să fie informați despre proiectul dat.

Dna **Iraida BÎNZARI**, a mulțumit pentru prezentare și a dorit succes pentru promovarea proiectului.

Concluzii, întrebări, răspunsuri

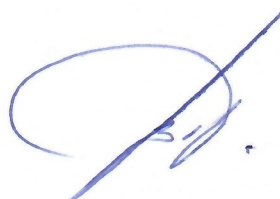
La finalul ședinței CRD Nord dna **Iraida BÎNZARI** și dl **Vitalii POVONCHII** au mulțumit tuturor membrilor pentru participare și lucru productiv.

Președintele CRD Nord

Iraida BÎNZARI

Secretarul CRD Nord

Vitalii POVONCHII